

21998A0403(01)

L 104/2

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

3.4.1998.

KONVENCIJA O ZAŠTITI MORSKOG OKOLIŠA SJEVEROISTOČNOG ATLANTIKA

SADRŽAJ

PREAMBULA

- Članak 1.: Definicije
- Članak 2.: Osnovne obveze
- Članak 3.: Onečišćenje s kopna
- Članak 4.: Onečišćenje potapanjem ili spaljivanjem
- Članak 5.: Onečišćenje iz odobalnih izvora
- Članak 6.: Procjena kvalitete morskog okoliša
- Članak 7.: Onečišćenje iz drugih izvora
- Članak 8.: Znanstvena i stručna istraživanja
- Članak 9.: Pristup informacijama
- Članak 10.: Komisija
- Članak 11.: Promatrači
- Članak 12.: Tajništvo
- Članak 13.: Odluke i preporuke
- Članak 14.: Status priloga i dodataka
- Članak 15.: Izmjena Konvencije
- Članak 16.: Donošenje priloga
- Članak 17.: Izmjena priloga
- Članak 18.: Donošenje dodataka
- Članak 19.: Izmjena dodataka
- Članak 20.: Pravo glasa
- Članak 21.: Prekogranično onečišćenje
- Članak 22.: Obavješćivanje Komisije
- Članak 23.: Sukladnost
- Članak 24.: Regionalizacija
- Članak 25.: Potpisivanje
- Članak 26.: Ratifikacija, prihvatanje ili odobrenje
- Članak 27.: Pristupanje
- Članak 28.: Pridržavanje prava
- Članak 29.: Stupanje na snagu
- Članak 30.: Istupanje
- Članak 31.: Zamjena Konvencija iz Osla i Pariza
- Članak 32.: Rješavanje sporova
- Članak 33.: Obveze vlade depozitara
- Članak 34.: Izvorni tekst
- Prilog I.: Prilog o sprečavanju i isključivanju onečišćenja s kopna
- Prilog II.: Prilog o sprečavanju i isključivanju onečišćenja od potapanja ili spaljivanja
- Prilog III.: Prilog o sprečavanju i isključivanju onečišćenja iz odobalnih izvora
- Prilog IV.: Prilog o procjeni kvalitete morskog okoliša
- Dodatak 1.: Kriteriji za definiranje sredstava i metoda iz članka 2. stavka 3. točke (b) podtočke i. Konvencije.
- Dodatak 2.: Kriteriji iz članka 1. stavka 2. Priloga I. i članka 2. stavka 2. Priloga III.

KONVENCIJA ZA ZAŠTITU MORSKOG OKOLIŠA SJEVEROISTOČNOG ALTANTIKA

UGOVORNE STRANKE,

SVJESNE da je morski okoliš te flora i fauna koju on podržava od vitalne važnosti za sve nacije;

SVJESNE prirodene vrijednosti morskog okoliša sjeveroistočnog Atlantika i potrebe za pružanjem usklađene zaštite istog;

SVJESNE da je usklađena akcija na nacionalnoj, regionalnoj i svjetskoj razini bitna za sprečavanje i otklanjanje onečišćenja morskog okoliša i za postizanje održivog upravljanja morskim područjem, tj. upravljanja ljudskim aktivnostima tako da morski sustav nastavi održavati dopušteno korištenje mora i nastavi udovoljavati potrebama sadašnjih i budućih generacija;

S OBZIROM NA to da su ekološka ravnoteža i dopušteno korištenje mora ugroženi onečišćenjem;

IMAJUĆI U VIDU preporuke Konferencije Ujedinjenih naroda o ljudskom okolišu održane u Stockholmu u lipnju 1972.;

IMAJUĆI U VIDU i rezultate Konferencije Ujedinjenih naroda o okolišu i razvoju održane u Rio de Janeiru u lipnju 1992.;

PODSJEĆAJUĆI na odnosne odredbe običajnog međunarodnog prava koje odražava dio XII. Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora, a posebno članak 197. o globalnoj i regionalnoj suradnji u zaštiti i očuvanju morskog okoliša;

IMAJUĆI U VIDU da bi zajednički interes odnosnih država zainteresiranih za isto morsko područje trebao potaknuti iste da surađuju na regionalnoj ili subregionalnoj razini;

SVJESNE da su postignuti pozitivni rezultati u smislu Konvencije o sprečavanju onečišćenja mora potapanjem s brodova i zrakoplova potpisane u Oslu 15. veljače 1972., kako je izmijenjena protokolima od 2. ožujka 1983. i 5. prosinca 1989., te Konvencije o sprečavanju onečišćenja mora s kopna potpisane u Parizu 4. lipnja 1974., kako je izmijenjena Protokolom od 26. ožujka 1986.;

UVJERENE da bi trebalo bez odlaganja poduzimati daljnje međunarodne aktivnosti radi sprečavanja i otklanjanja onečišćenja mora kao dijela naprednih i koherentnih mjera za zaštitu morskog okoliša;

SVJESNE da bi na regionalnoj razini bilo poželjno donijeti strože mjere u odnosu na sprečavanje i otklanjanje onečišćenja morskog okoliša ili u odnosu na zaštitu morskog okoliša od štetnih učinaka ljudskih aktivnosti od onih koje propisuju međunarodne konvencije ili sporazumi na svjetskoj razini;

SVJESNE da su pitanja koja se odnose na upravljanje ribarstvom na odgovarajući način regulirana međunarodnim i regionalnim sporazumima koji se posebno bave takvim pitanjima;

IMAJUĆI U VIDU da važeće konvencije iz Osla i Pariza ne suzbijaju u dovoljnoj mjeri neke od mnogih izvora onečišćenja, te da ih je stoga opravdano zamijeniti ovom Konvencijom, koja se odnosi na sve izvore onečišćenja morskog okoliša i štetne učinke ljudskih aktivnosti na njih te koja uzima u obzir načelo predostrožnosti i jača regionalnu suradnju,

SPORAZUMJELE SU SE:

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove Konvencije:

- (a) „Morsko područje” znači unutarnje vode i teritorijalno more ugovornih stranaka, more iza i uz teritorijalno more pod jurisdikcijom obalne države u opsegu koji je priznat međunarodnim pravom, te otvoreno more, uključujući dno svih tih voda i podmorja koji se nalaze unutar sljedećih granica:
- i. onih dijelova Atlantskog i Arktičkog oceana i njihovih mora koji se nalaze sjeverno od paralele na 36° sjeverne širine i između meridijana na 42° zapadne dužine i 51° istočne dužine, ali s izuzetkom:
    1. Baltičkog mora i dijela koji se nalazi južno i istočno od linija koje povezuju Hasenore Head i Gniben Point, Korshage i Spodbjerg, te Gilbjerg Head i Kullen;
    2. Sredozemnog mora i njegovih pripadajućih mora do točke presijecanja paralele na 36° sjeverne širine i meridijana na 5° 36' zapadne dužine;
  - ii. onog dijela Atlantskog oceana sjeverno od paralele na 59° sjeverne širine i između meridijana na 44° i 42° sjeverne dužine.
- (b) „Unutarnje vode” znači vode s kopnene strane temeljnih crta od kojih se mjeri širina teritorijalnog mora, a koje se u slučaju vodenih tokova šire do granice slatke vode.
- (c) „Granica slatke vode” znači mjesto u vodenom toku u kojem se, kod oseke i u razdoblju malog protoka slatke vode, javlja znatno povećanje slanosti zbog prisustva morske vode.
- (d) „Onečišćenje” znači unošenje od strane čovjeka, izravno ili neizravno, tvari ili energije u morsko područje koje ima ili može imati za posljedicu opasnost po ljudsko zdravlje, štetne posljedice za živuće bogatstvo i morske ekosustave, štetu po blagodatni ili ometanje drugog zakonitog korištenja mora.
- (e) „Kopneni izvori” znači točka ili raspršene točke na kopnu iz kojih tvari ili energija priteču u morsko područje vodom, zrakom ili izravno s obale. To obuhvaća izvore vezane uz svako namjerno odlaganje ispod podmorja koje je dostupno s kopna kroz tunel, cjevovod ili druga sredstva ili izvore u vezi s građevinama, u morskom području pod jurisdikcijom ugovorne stranke, koji ne služe za odobalne aktivnosti.
- (f) „Odlaganje” znači:
- i. svako namjerno odlaganje u morskom području otpada ili druge tvari:
    1. s brodova ili zrakoplova;
    2. s odobalnih objekata;
  - ii. svako namjerno odlaganje u morsko područje:
    1. brodova ili zrakoplova;
    2. odobalnih objekata i odobalnih cjevovoda.
- (g) Odlaganje ne uključuje:
- i. odlaganje u skladu s Međunarodnom konvencijom o sprečavanju onečišćenja s brodova iz 1973., kako je promijenjena Protokolom iz 1978. koji se na nju odnosi, ili drugom važećem međunarodnom pravu, otpada ili drugih tvari koje prate ili potječu od redovnog funkcioniranja brodova ili zrakoplova ili odobalnih objekata, a koje nije otpad, ili ostalih tvari koje se prenose putem brodova ili zrakoplova ili na njih ili na odobalne objekte u svrhu odlaganja takvog otpada ili druge tvari, ili koje potječu od obrade takvog otpada ili druge tvari na takvim brodovima ili zrakoplovima ili odobalnim objektima;
  - ii. postavljanje tvari u svrhu drugačiju od njezinog jednostavnog odlaganja, pod uvjetom da ako postavljanje ima svrhu drukčiju od one za koju je tvar izvorno namijenjena, to bude sukladno odgovarajućim odredbama Konvencije; i
  - iii. za potrebe Priloga III., ostavljanje na mjestu, u cijelosti ili djelomično, odobalnog objekta koji nije u upotrebi ili odobalnog cjevovoda koji nije u upotrebi, pod uvjetom da se svaka takva radnja obavlja sukladno svim odgovarajućim odredbama Konvencija i drugim odgovarajućim odredbama međunarodnog prava.
- (h) „Spaljivanje” znači svako namjerno izgaranje otpada ili druge tvari u morskom području u svrhu njegovog termičkog uništenja.
- (i) „Spaljivanje” ne uključuje termičko uništenje otpada ili druge tvari u skladu s važećim međunarodnim pravom, koje prati ili potječe od redovnog funkcioniranja brodova ili zrakoplova, ili odobalnih objekata, drukčije od termičkog

uništenja otpada ili druge tvari na brodovima ili zrakoplovima ili odobalnim objektima koje služe za takvo termičko uništenje.

- (j) „Odobalne aktivnosti” znači aktivnosti koje se odvijaju na morskom području u svrhu istraživanja, ocjenjivanja ili iskorištavanja tekućih i plinovitih ugljikovodika.
- (k) „Odobalni izvori” znači odobalni objekti i odobalni cjevovodi iz kojih tvari ili energija dospijevaju do morskog područja.
- (l) „Odobalni objekt” znači svaka umjetna struktura, postrojenje ili brod ili njihovi dijelovi bilo da su plutajući ili pričvršćeni za morsko dno, koji su postavljeni unutar morskog područja u svrhu obavljanja odobalnih aktivnosti.
- (m) „Odobalni cjevovod” znači cjevovod koji je postavljen u morsko područje za potrebe obavljanja odobalnih aktivnosti.
- (n) „Brodovi ili zrakoplovi” znači vodena ili zračna plovila bez obzira na vrstu, njihove dijelove i ostale uređaje. Ovaj izraz uključuje plovila na zračnom jastuku, plovila koja plutaju bilo na vlastiti pogon ili ne, te ostale umjetne strukture u morskom području i njihovu opremu, ali ne uključuje odobalne objekte i odobalne cjevovode.
- (o) „Otpad ili ostale tvari” ne uključuje:
- i. ljudske ostatke;
  - ii. odobalne objekte;
  - iii. odobalne cjevovode;
  - iv. neprerađenu ribu i riblje iznutrice koji se odbacuju s ribarskih plovila.
- (p) „Konvencija” znači, ako tekst ne navodi drukčije, Konvencija o zaštiti morskog okoliša sjeveroistočnog Atlantika, njezine priloge i dodatke.
- (q) „Konvencija iz Osla” znači Konvencija o sprečavanju onečišćenja mora odlaganjem s brodova i zrakoplova potpisana u Oslu 15. veljače 1972., kako je izmijenjena protokolima od 2. ožujka 1983. i 5. prosinca 1989.
- (r) „Pariška konvencija” znači Konvencija o sprečavanju onečišćenja mora s kopna, potpisana u Parizu 4. lipnja 1974., kako je izmijenjena Protokolom od 26. ožujka 1986.
- (s) „Organizacija za regionalnu ekonomsku integraciju” znači organizacija koju su osnovale suverene države dane regije

koja ima nadležnost u odnosu na pitanja koja uređuje Konvencija i koja je uredno ovlaštena, sukladno svom unutarnjem postupku, za potpisivanje, ratificiranje, prihvatanje, odobravanje ili pristupanje Konvenciji.

Članak 2.

Osnovne obveze

1. (a) Ugovorne stranke u skladu s odredbama Konvencije poduzimaju sve moguće mjere za sprečavanje i otklanjanje onečišćenja i poduzimaju neophodne mjere za zaštitu morskog područja od štetnih učinaka ljudskih aktivnosti kako bi očuvale zdravlje ljudi i morskih ekosustava te po mogućnosti povratile u prijašnje stanje morska područja koja su oštećena.
  - (b) U tu svrhu ugovorne stranke pojedinačno ili zajednički usvajaju programe i mjere i usklađuju svoje politike i strategije.
  2. Ugovorne stranke primjenjuju:
    - (a) načelo predostrožnosti, na temelju kojeg se moraju poduzimati preventivne mjere kada postoje razumni razlozi za zabrinutost da tvari ili energija koji se izravno ili neizravno unose u morski okoliš mogu uzrokovati opasnost za ljudsko zdravlje, naškoditi živim risursima i morskim ekosustavima, nanijeti štetu blagodatima ili ometati drugo dopušteno korištenje mora, čak i kada ne postoje uvjerljivi dokazi o uzročnoj vezi između unosa i djelovanja;
    - (b) načelo „onečišćivač plaća”, na osnovi kojeg troškove sprečavanja onečišćenja, mjera nadzora i smanjenja snosi onečišćivač.
  3. (a) U provedbi Konvencije, ugovorne stranke usvajaju programe i mjere koje prema potrebi sadrže rokove za njihovu izradu i koji u potpunosti uzimaju u obzir korištenje najnovijih tehnoloških dostignuća i prakse namijenjene sprečavanju i otklanjanju onečišćenja u potpunosti.
  - (b) S tim ciljem:
    - i. uzimajući u obzir kriterije utvrđene u Dodatku 1., one definiraju u odnosu na programe i mjere primjene, između ostalog:
      - najbolje raspoložive metode,
      - najbolje ekološke postupke,
- uključujući, prema potrebi, čistu tehnologiju;

- ii. u provođenju takvih programa i mjera, osiguravaju primjenu najboljih raspoloživih metoda i najboljih ekoloških postupaka koji su kao takvi definirani, uključujući prema potrebi čistu tehnologiju.

4. Ugovorne stranke provode mjere koje donesu tako da spriječe povećanje onečišćenja mora izvan morskog područja ili u drugim dijelovima okoliša.

5. Niti jedna odredba Konvencije ne smije se tumačiti tako da sprečava ugovornim strankama pojedinačno ili zajedničko poduzimanje strožih mjera u smislu sprečavanja i otklanjanja onečišćenja morskog područja ili u smislu zaštite morskog područja od štetnih učinaka ljudskih aktivnosti.

Članak 3.

Onečišćenje s kopna

Ugovorne stranke poduzimaju, pojedinačno ili zajednički, sve moguće mjere za sprečavanje i otklanjanje onečišćenja s kopna u skladu s odredbama Konvencije, a posebno u skladu s Prilogom I.

Članak 4.

Onečišćenje odlaganjem ili spaljivanjem

Ugovorne stranke pojedinačno ili zajednički poduzimaju sve moguće mjere za sprečavanje i otklanjanje onečišćenja potapanjem ili spaljivanjem otpada ili druge tvari u skladu s odredbama Konvencije, a posebno odredbama iz Priloga II.

Članak 5.

Onečišćenje iz odobalnih izvora

Ugovorne stranke pojedinačno ili zajednički poduzimaju sve moguće mjere za sprečavanje i otklanjanje onečišćenja iz odobalnih izvora u skladu s odredbama Konvencije, a posebno odredbama iz Priloga III.

Članak 6.

Procjena kvalitete morskog okoliša

Sukladno odredbama Konvencije, a posebno u skladu s Prilogom IV. ugovorne stranke:

- (a) poduzimaju i objavljuju u redovitim intervalima zajedničke procjene stanja kvalitete morskog okoliša i kretanja istog, za morsko područje ili za njegove regije ili subregije;

- (b) uključuju u takve procjene ocjenu učinkovitosti mjera koje su poduzete i planirane za zaštitu morskog okoliša i utvrđivanje prioriteta aktivnosti.

Članak 7.

Onečišćenje iz drugih izvora

Ugovorne stranke surađuju s ciljem usvajanja priloga, pored priloga iz članaka 3., 4., 5. i 6., propisivanja mjera, postupaka i standarda za zaštitu morskog područja od onečišćenja iz drugih izvora, u mjeri u kojoj takvo onečišćenje još nije predmetom djelotvornih mjera dogovorenih od strane ostalih međunarodnih organizacija ili propisanih međunarodnim konvencijama.

Članak 8.

Znanstvena i tehnička istraživanja

1. U promicanju ciljeva ove Konvencije, ugovorne stranke utvrđuju dopunske ili zajedničke programe znanstvenih i tehničkih istraživanja i u skladu sa standardnim postupkom dostavljaju Komisiji:

- (a) rezultate takvih dopunskih, zajedničkih ili drugih odgovarajućih istraživanja;

- (b) pojedinosti drugih odgovarajućih programa znanstvenih i tehničkih istraživanja.

2. Pri tome ugovorne stranke prate rad koji u tim područjima obavljaju odgovarajuće međunarodne organizacije i agencije.

Članak 9.

Pristup informacijama

1. Ugovorne stranke osiguravaju da se od njihovih nadležnih tijela zahtijeva da stave na raspolaganje informacije opisane u stavku 2. ovog članka svim fizičkim ili pravnim osobama, u odgovoru na svaki upit, bez da takva osoba mora dokazati interes, bez neprimjerenih naknada, što je moguće prije, a najkasnije u roku dva mjeseca.

2. Informacije iz stavka 1. ovog članka su sve informacije koje su dostupne u pisanom, vizualnom ili audio obliku ili u obliku baze podataka o stanju morskog okoliša, o aktivnostima ili mjerama koje na njega imaju ili bi mogle imati štetni učinak i o aktivnostima koje se uvode u skladu s Konvencijom.

3. Odredbe ovog članka ne utječu na pravo ugovornih stranaka da u skladu s njihovim nacionalnim pravnim sustavima i važećim međunarodnim propisima predvide odbijanje zahtjeva za takve informacije kada se one odnose na:

- (a) tajnost postupanja javnih tijela, međunarodne odnose i obranu države;
  - (b) javnu sigurnost;
  - (c) pitanja koja jesu odnosno koja su bila *sub judice*, ili pod istragom (uključujući istragu u stegovnom postupku), ili koja su predmetom preliminarnih istražnih postupaka;
  - (d) trgovačke i industrijske tajne, uključujući intelektualno vlasništvo;
  - (e) tajnost osobnih podataka i/ili spisa;
  - (f) materijal koji pruža treća stranka koja nema zakonsku obvezu da to učini;
  - (g) materijal čije bi otkrivanje učinilo još vjerojatnijim da se okoliš na koji se takav materijal odnosio ošteti.
4. Moraju se navesti razlozi za odbijanje pružanja zatraženih informacija.

Članak 10.

Komisija

1. Ovime se osniva Komisija koju čine predstavnici svake ugovorne stranke. Komisija se sastaje u pravilnim intervalima i u bilo koje vrijeme kada se zbog posebnih okolnosti tako odluči u skladu s poslovníkom.
2. Zadaća Komisije je:
  - (a) nadzor provedbe Konvencije;
  - (b) općenito razmatranje stanja morskog okoliša, učinkovitosti mjera koje se usvajaju, prioriteta i potreba za dodatnim ili različitim mjerama;
  - (c) sastavljanje, u skladu s Osnovnim obvezama Konvencije, programa i mjera za sprečavanje i isključivanje onečišćenja i za nadzor aktivnosti koje izravno ili neizravno mogu negativno utjecati na morsko područje; takvi programi i mjere mogu prema potrebi obuhvaćati ekonomske instrumente;
  - (d) utvrđivanje u pravilnim intervalima svog programa rada;

(e) osnivanje pomoćnih tijela prema potrebi i definiranje njihovih nadležnosti;

(f) razmatranje i, prema potrebi, usvajanje prijedloga za izmjene Konvencije u skladu s člancima 15., 16., 17., 18., 19. i 27.;

(g) obavljanje funkcija dodijeljenih po članku 21. i 23. i takvih drugih funkcija koje mogu biti primjerene sukladno uvjetima Konvencije.

3. U tu svrhu Komisija između ostalog može donositi odluke i preporuke u skladu s člankom 13.

4. Komisija izrađuje svoj poslovník koji ugovorne stranke usvajaju jednoglasno.

5. Komisija izrađuje svoj financijski pravilnik koji ugovorne stranke usvajaju jednoglasno.

Članak 11.

Promatrači

1. Komisija može jednoglasno odlukom ugovornih stranaka odlučiti da kao promatrača primi:

- (a) svaku državu koja nije ugovorna stranka Konvencije;
- (b) svaku međunarodnu vladinu ili svaku nevladinu organizaciju čije su aktivnosti vezane za Konvenciju.

2. Takvi promatrači mogu sudjelovati na sastancima Komisije, ali bez prava glasa i mogu predočiti Komisiji svaku informaciju ili izvješće koji se odnose na ciljeve Konvencije.

3. Uvjeti za prijam i sudjelovanje promatrača propisuju se u poslovníku Komisije.

Članak 12.

Tajništvo

1. Ovime se osniva stalno tajništvo.
2. Komisija imenuje izvršnog tajnika i određuje dužnosti te službe te uvjete pod kojima se ona obavlja.
3. Izvršni tajnik obavlja funkcije koje se neophodne za izvršenje Konvencije i za rad Komisije kao i druge poslove povjerene izvršnom tajniku po Komisiji u skladu s njezinim poslovníkom i njezinim financijskim pravilnikom.

Članak 13.**Odluke i preporuke**

1. Odluke i preporuke ugovorne stranke usvajaju jednoglasno. Ako se ne postigne suglasnost i ako nije Konvencijom drukčije predviđeno, Komisija može bez obzira na to usvojiti odluke ili preporuke tročetvrtinskom većinom glasova ugovornih stranaka.

2. Odluka postaje obvezujuća istekom razdoblja od 200 dana od njezinog usvajanja za one ugovorne stranke koje su za nju glasale, a nisu unutar tog roka obavijestile izvršnog tajnika pismenim putem da nisu u mogućnosti prihvatiti odluku, pod uvjetom da je po isteku tog razdoblja tri četvrtine ugovornih stranaka glasalo za odluku i nije povuklo njezino prihvaćanje ili je obavijestilo izvršnog tajnika pisanim putem da je u mogućnosti prihvatiti odluku. Takva odluka postaje obvezujuća za svaku drugu ugovornu stranku koja je obavijestila izvršnog tajnika pisanim putem da je u mogućnosti prihvatiti odluku od trenutka takve obavijesti ili nakon isteka razdoblja od 200 dana nakon usvajanja odluke, što god je kasnije.

3. Obavijest iz stavka 2. ovog članka izvršnom tajniku može ukazivati da ugovorna stranka nije u stanju prihvatiti odluku ako se ona odnosi na jednu ili više njezinih nesamostalnih ili neovisnih državnih područja na koje se primjenjuje Konvencija.

4. Sve odluke koje usvoji Komisija prema potrebi sadrže odredbe koje navode hodogram sukladno kojem se provodi odluka.

5. Preporuke nemaju obvezujuću snagu.

6. Odluke u vezi s prilogom ili dodatkom donose samo ugovorne stranke koje obvezuje odnosni prilog ili dodatak.

Članak 14.**Status priloga i dodataka**

1. Prilozi i dodaci čine sastavni dio Konvencije.

2. Dodaci su znanstvene, tehničke ili upravne naravi.

Članak 15.**Izmjena Konvencije**

1. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 27. stavka 2. i posebne odredbe koje vrijede za usvajanje ili izmjene priloga ili dodataka, izmjenu Konvencije uređuje ovaj članak.

2. Svaka ugovorna stranka može predložiti izmjenu Konvencije. Tekst predložene izmjene ugovornim strankama dostavlja izvršni tajnik Komisije najmanje šest mjeseci prije sjednice Komisije na kojoj se predlaže usvajanje. Izvršni tajnik također dostavlja predloženu izmjenu potpisnicima Konvencije na znanje.

3. Komisija usvaja izmjenu jednoglasnom odlukom ugovornih stranaka.

4. Usvojenu izmjenu dostavlja vlada depozitara ugovornim strankama na ratifikaciju, prihvaćanje ili odobrenje. O ratifikaciji, prihvaćanju ili odobrenju izmjene obavješćuje se vlada depozitara pisanim putem.

5. Izmjena stupa na snagu za one ugovorne stranke koje su je ratificirale, prihvatile ili odobrile 30-og dana nakon dana primitka po vladi depozitaru obavijesti o njezinoj ratifikaciji, prihvaćanju ili odobrenju od strane najmanje sedam ugovornih stranaka. Nakon toga, izmjena stupa na snagu za sve druge ugovorne stranke 30-og dana nakon dana kada je ugovorna stranka položila svoj instrument ratifikacije, prihvaćanja ili odobrenja izmjene.

Članak 16.**Usvajanje priloga**

Odredbe članka 15. koje se odnose na izmjenu Konvencije vrijede i za predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu Priloga Konvenciji, osim što Komisija usvaja sve priloge iz članka 7. tročetvrtinskom većinom ugovornih stranaka.

Članak 17.**Izmjena priloga**

1. Odredbe članka 15. koje se odnose na izmjenu Konvencije također vrijede za izmjenu Priloga Konvenciji, osim što Komisija usvaja izmjene svakog priloga iz članka 3., 4., 5., 6. ili 7. tročetvrtinskom većinom ugovornih stranaka koje obvezuje taj Prilog.

2. Ako se izmjena Priloga odnosi na izmjenu Konvencije, izmjenu Priloga uređuju iste odredbe koje vrijede za izmjenu Konvencije.

Članak 18.

Usvajanje dodataka

1. Ako se predloženi dodatak odnosi na izmjenu Konvencije ili Priloga, predloženu za usvajanje u skladu s člankom 15. ili člankom 17., predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu tog dodatka uređuju iste odredbe koje vrijede za predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu te izmjene.

2. Ako se predloženi dodatak odnosi na Prilog Konvenciji, predložen za usvajanje u skladu s člankom 16., predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu tog dodatka uređuju iste odredbe koje vrijede za predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu tog Priloga.

Članak 19.

Izmjena dodataka

1. Svaka ugovorna stranka koja je obveznica primjene Dodatka može predložiti izmjenu tog Dodatka. Tekst predložene izmjene svim ugovornim strankama Konvencije dostavlja izvršni tajnik Komisije kao što je propisano u članku 15. stavku 2.

2. Komisija usvaja izmjenu Dodatka tročtvrtinskom većinom ugovornih stranaka obveznica primjene dodatka.

3. Izmjena Dodatka stupa na snagu istekom razdoblja od 200 dana od njezinog donošenja za ugovorne stranke koje su obveznice primjene Dodatka i nisu u tom roku obavijestile vladu depozitara pisanim putem da nisu u mogućnosti prihvatiti izmjenu, pod uvjetom da su istekom tog roka tri četvrtine ugovornih stranaka obveznica primjene Dodatka glasale za izmjenu, a nisu povukle svoje prihvaćanje ili su obavijestile vladu depozitara pisanim putem da su u mogućnosti prihvatiti izmjenu.

4. Obavijest iz stavka 3. ovog članka vladi depozitara može značiti da ugovorna stranka nije u mogućnosti prihvatiti izmjenu ako se ona odnosi na jednu ili više njezinih nesamostalnih ili neovisnih državnih područja na koje se primjenjuje Konvencija.

5. Izmjena Dodatka postaje obvezujuća za svaku ugovornu stranku obveznicu Dodatka koja je obavijestila vladu depozitara pisanim putem da je u mogućnosti prihvatiti izmjenu od trenutka takve obavijesti ili nakon isteka roka od 200 dana od usvajanja izmjene, što god je kasnije.

6. Vlada depozitara bez odlaganja obavješćuje sve ugovorne stranke o svakoj takvoj primljenoj obavijesti.

7. Ako se izmjena Dodatka odnosi na izmjenu Konvencije ili Priloga, izmjenu Dodatka uređuju iste odredbe koje se primjenjuju na izmjenu Konvencije ili tog Priloga.

Članak 20.

Pravo glasa

1. Svaka ugovorna stranka ima jedan glas u Komisiji.

2. Bez obzira na odredbe stavka 1. ovog članka, Europska zajednica i ostale regionalne organizacije ekonomskih integracija imaju unutar područja svoje nadležnosti pravo na broj glasova koji je jednak broju njihovih država članica koje su ugovorne stranke Konvencije. Takve organizacije ne koriste svoje glasačko pravo u slučajevima kada njihove države članice koriste svoje i obrnuto.

Članak 21.

Prekogranično onečišćenje

1. Kada bi onečišćenje koje potječe iz ugovorne stranke moglo dovesti u pitanje interese jedne ili više drugih ugovornih stranaka Konvencije, odnosno ugovorne stranke pristupaju savjetovanju, na zahtjev bilo koje od njih, s ciljem dogovaranja sporazuma o suradnji.

2. Na zahtjev bilo koje ugovorne stranke, Komisija razmatra pitanje i može donijeti preporuke s ciljem postizanja zadovoljavajućeg rješenja.

3. Sporazum iz stavka 1. ovog članka može, između ostalog, definirati područja na koja se primjenjuje, ciljeve kvalitete koje treba dostići i metode postizanja tih ciljeva, uključujući metode za primjenu odgovarajućih standarda, te znanstvene i stručne informacije koje treba prikupiti.

4. Ugovorne stranke potpisnice takvog sporazuma putem Komisije obavješćuju ostale ugovorne stranke o njegovom sadržaju i o napretku učinjenom na njegovoj provedbi.

Članak 22.

Obavješćivanje Komisije

Ugovorne stranke obavješćuju Komisiju u pravilnim intervalima o:

(a) pravnim, zakonskim ili ostalim mjerama koje poduzimaju za provedbu odredaba Konvencije i o odlukama i preporukama koje su usvojene sukladno njima, posebno uključujući

mjere koje se poduzimaju u sprečavanju i kažnjavanju postupanja koje je suprotno ovim odredbama;

(b) učinkovitosti mjera iz podstavka (a) ovog članka.

(c) problemima u provedbi odredaba iz podstavka (a) ovog članka.

Članak 23.

Sukladnost

Komisija:

(a) na temelju povremenih izvješća iz članka 22. i svih ostalih izvješća koje podnose ugovorne stranke, procjenjuje njihovu sukladnost s Konvencijom i odlukama i preporukama koje se sukladno njoj usvoje;

(b) ako je primjereno, odlučuje o i zahtijeva mjere za postizanje potpune sukladnosti s Konvencijom i odlukama donesenim sukladno njoj, te promiče provedbu preporuka, uključujući mjere za pomoć ugovornim strankama za izvršenje svojih obveza.

Članak 24.

Regionalizacija

Komisija može odlučiti da se svaka odluka ili preporuka koju ona donese primjenjuje na cjelokupan, ili određeni dio, morskog područja i može predvidjeti primjenu različitih hodograma, imajući u vidu razlike između ekoloških i gospodarskih uvjeta u različitim regijama i subregijama obuhvaćenih Konvencijom.

Članak 25.

Potpisivanje

Konvencija se otvara za potpisivanje u Parizu od 22. rujna 1992. do 30. lipnja 1993. od strane:

(a) ugovornih stranaka Konvencije iz Osla ili Pariške konvencije;

(b) bilo koje druge obalne države koja graniči s morskim područjem;

(c) svake države koja se nalazi uzvodno na vodenim tokovima koji dotječu na morsko područje;

(d) svake organizacije regionalnih ekonomskih integracija koja za člana ima najmanje jednu državu za koju vrijedi bilo koji od podstavaka od (a) do (c) ovog članka.

Članak 26.

Ratifikacija, prihvatanje i odobrenje

Konvencija će biti predmet ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja. Instrumenti ratifikacije, prihvatanja ili odobrenja polažu se kod Vlade Republike Francuske.

Članak 27.

Pristupanje

1. Nakon 30. lipnja 1993., Konvencija se otvara za pristupanje od strane država i organizacija regionalnih gospodarskih integracija iz članka 25.

2. Ugovorne stranke mogu jednoglasno pozvati države ili organizacije regionalnih gospodarskih integracija koje nisu navedene u članku 25. da pristupe Konvenciji. Kod takvog pristupanja, definicija morskog područja se prema potrebi mijenja odlukom Komisije koju su jednoglasno donijele ugovorne stranke. Svaka takva izmjena stupa na snagu nakon jednoglasnog odobrenja svih ugovornih stranaka 30-og dana od primitka posljednje obavijesti vlade depozitara.

3. Svako takvo pristupanje odnosi se na Konvenciju uključujući sve priloge i sve dodatke koji su usvojeni na dan takvog pristupanja, osim kada instrument pristupanja sadrži izričitu izjavu o neprihvatanju jednog ili više priloga koji nisu prilozi I., II., III. i IV.

4. Instrumenti pristupanja polažu se kod Vlade Republike Francuske.

Članak 28.

Pridržavanje prava

Ne smiju se pridržavati prava u odnosu na Konvenciju.

Članak 29.

Stupanje na snagu

1. Konvencija stupa na snagu 30-og dana od dana kada su ugovorne stranke Konvencije iz Osla i sve ugovorne stranke Pariške konvencije položile svoje instrumente ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja.

2. Za svaku državu ili organizaciju regionalnih gospodarskih integracija koja nije navedena u stavku 1. ovog članka, Konvencija stupa na snagu u skladu sa stavkom 1. ovog članka ili 30-og dana od datuma polaganja instrumenta ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja takve države ili organizacije regionalnih gospodarskih integracija, što god je kasnije.

Članak 30.

Istupanje

1. U bilo kojem trenutku nakon isteka dvije godine od datuma stupanja na snagu Konvencije za ugovornu stranku, ugovorna stranka može istupiti iz Konvencije obaviješću vlade depozitara u pisanom obliku.

2. Osim ako nije drukčije predviđeno u prilogu koji nije Prilog od I. do IV. Konvenciji, svaka ugovorna stranka može u bilo kojem trenutku nakon isteka dvije godine od dana stupanja na snagu tog priloga za ugovornu stranku istupiti iz tog priloga obaviješću vlade depozitara u pisanom obliku.

3. Svako istupanje iz stavaka 1. i 2. ovog članka stupa na snagu godinu dana nakon datuma kada je obavijest o takvom istupanju primljena od strane vlade depozitara.

Članak 31.

Zamjena Konvencija iz Osla i Pariza

1. Po njezinom stupanju na snagu, Konvencija zamjenjuje konvencije iz Osla i Pariza između ugovornih stranaka.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. ovog članka, odluke, preporuke i svi ostali sporazumi usvojeni sukladno Konvenciji iz Osla i Pariškoj konvenciji nastavljaju se primjenjivati, neizmijenjeni u svojoj pravnoj naravi, u opsegu u kojem su sukladni ovoj Konvenciji, ili ne izričito ukinuti njome, sve odluke ili, kod postojećih preporuka, sve preporuke koje su sukladno istima donijete.

Članak 32.

Rješavanje sporova

1. Svi sporovi između ugovornih stranaka koji se odnose na tumačenje ili primjenu Konvencije, koje odnosne ugovorne stranke ne mogu riješiti na drugi način, na primjer istragom ili mirenjem unutar Komisije, se na zahtjev bilo koje od tih ugovornih stranaka dostavljaju na arbitražu pod uvjetima utvrđenim u ovom članku.

2. Osim ako stranke u sporu ne odluče drukčije, postupak arbitraže iz stavka 1. ovog članka u skladu je sa stavcima od 3. do 10. ovog članka.

3. (a) Na zahtjev koji jedna ugovorna stranka upućuje drugoj ugovornoj stranci u skladu sa stavkom 1. ovog članka, osniva se arbitražni sud. Zahtjev za arbitražu navodi predmet zahtjeva uključujući posebno članke Konvencije, tumačenje ili primjenu koja je sporna.

(b) Stranka podnositelj obavješćuje Komisiju da je zahtijevala osnivanje arbitražnog suda, navodeći ime druge stranke u sporu i članke Konvencije čije je tumačenje ili primjena prema njezinom mišljenju sporno. Komisija dostavlja tako primljene podatke svim ugovornim strankama Konvencije.

4. Arbitražni sud je sastavljen od tri člana: svaka stranka u sporu imenuje arbitra; dva tako imenovana arbitra sporazumno određuju trećeg arbitra koji predsjedava sudom. Potonji nije državljanin jedne od stranaka u sporu, nema uobičajeno mjesto boravka na državnom području jedne od tih stranaka, niti je zaposlen od strane bilo koje od njih, niti se bavio slučajem u bilo kojem svojstvu.

5. (a) Ako predsjedavajući arbitražnog suda nije imenovan u roku dva mjeseca od imenovanja drugog arbitra, predsjednik Međunarodnog suda pravde na zahtjev bilo koje stranke istoga imenuje u roku dva mjeseca.

(b) Ako jedna od stranaka u sporu ne imenuje arbitra u roku dva mjeseca od primitka zahtjeva, druga stranka može obavijestiti predsjednika Međunarodnog suda pravde koji imenuje predsjedavajućeg arbitražnog suda u roku od sljedeća dva mjeseca. Po imenovanju, predsjedavajući arbitražnog suda zahtijeva od stranke koja nije imenovala arbitra da to učini u roku dva mjeseca. Po isteku tog razdoblja, on obavješćuje predsjednika Međunarodnog suda pravde koji obavlja to imenovanje u roku od naredna dva mjeseca.

6. (a) Arbitražni sud donosi odluku sukladno pravilima međunarodnog prava te naročito onim iz Konvencije.

(b) Svaki arbitražni sud osnovan sukladno odredbama ovog članka izrađuje vlastiti poslovnik.

(c) U slučaju spora oko toga ima li arbitražni sud nadležnost, o predmetu se odlučuje odlukom arbitražnog suda.

7. (a) Odluke arbitražnog suda, kako proceduralne tako i materijalne naravi, donose se većinom glasova njegovih članova.
- (b) Arbitražni sud može poduzeti sve primjerene mjere za utvrđivanje činjenica. Sud može na zahtjev jedne od stranaka preporučiti bitne privremene mjere zaštite.
- (c) Ako su isti ili slični predmeti započeti od dva ili više arbitražnih sudova osnovanih prema odredbama ovog članka, oni se mogu međusobno informirati o postupcima za utvrđivanje činjenica i uzeti ih u obzir u mjeri u kojoj je to moguće.
- (d) Stranke u sporu pružaju sva potrebna sredstva za djelotvorno provođenje postupka.
- (e) Izostanak ili nedolazak stranke u sporu ne predstavlja prepreku za provođenje postupka.
8. Osim ako arbitražni sud ne odredi drukčije zbog posebnih okolnosti slučaja, troškovi suda, uključujući naknade njihovim članovima, snose stranke u sporu u jednakom omjeru. Sud vodi evidenciju o svim svojim troškovima i dostavlja konačno obrazloženje o tome strankama.
9. Svaka ugovorna stranka koja ima interes u pravnoj naravi predmeta spora na kojeg može utjecati odluka u tom sporu, može se umiješati u postupak uz pristanak suda.
10. (a) Presuda arbitražnog suda mora biti popraćena obrazloženjem. Ona je konačna i obvezujuća za stranke u sporu.
- (b) Svaki prijedor između stranaka koji može proizaći iz tumačenja ili izvršenja presude, može se dostaviti po

bilo kojoj stranci arbitražnom sudu koji je donio presudu ili, ako potonji ne može biti započet, drugom arbitražnom sudu koji je osnovan u tu svrhu na isti način kao i prvi.

Članak 33.

Obveze vlade depozitara

Vlada depozitara obavješćuje ugovorne stranke i potpisnice Konvencije.

- (a) o polaganju instrumenata ratifikacije, prihvatanja, odobrenja ili pristupanja, o izjavama o neprihvatanju i o obavijestima o istupanju u skladu s člancima 26., 27. i 30.;
- (b) o datumu kada Konvencija stupa na snagu sukladno članku 29.;
- (c) o primitku obavijesti o prihvatanju, polaganju instrumenata ratifikacije, prihvatanju, odobrenja ili pristupanja i o stupanju na snagu izmjena Konvencije te o usvajanju izmjena priloga ili dodataka, sukladno člancima 15., 16., 17., 18. i 19.

Članak 34.

Izvorni tekst

Izvornik Konvencije, od kojih su francuski i engleski tekstovi jednako vjerodostojni, pohranjen je kod Vlade Republike Francuske, koja šalje ovjerovljene primjerke istog ugovornim strankama i potpisnicama Konvencije i pohranjuje ovjerovljen primjerak kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda za upis i objavljivanje sukladno članku 102. Povelje Ujedinjenih naroda.

U POTVRDU TOGA dolje potpisani punomoćnici valjano ovlašteni za to od svojih odnosnih vlada, potpisali su ovu Konvenciju.

Sastavljeno u Parizu dvadesetdrugog rujna 1992.

PRILOG I.

SPREČAVANJE I OTKLANJANJE ONEČIŠĆENJA S KOPNA

Članak 1.

1. Prilikom usvajanja programa i mjera za potrebe ovog Priloga, ugovorne stranke zahtijevaju, pojedinačno ili zajednički, uporabu:

- najboljih raspoloživih tehnika za točkaste izvore,
- najbolje ekološke prakse za točkaste i raspršene izvore,

uključujući, prema potrebi, čistu tehnologiju.

2. Prilikom utvrđivanja prioriteta i u procjenjivanju naravi i opsega programa i mjera i njihovog vremenskog rasporeda, ugovorne stranke koriste kriterije iz Dodatka 2.

3. Ugovorne stranke poduzimaju preventivne mjere za svodenje na minimum opasnosti od onečišćenja uzrokovanog nezgodama.

4. Prilikom usvajanja programa i mjera u odnosu na radioaktivne tvari, uključujući otpad, ugovorne stranke imaju u vidu:

- (a) preporuke drugih odgovarajućih međunarodnih organizacija i agencija;
- (b) postupke praćenja prema preporukama tih međunarodnih organizacija i agencija.

Članak 2.

1. Točkasta istjecanja u morsko područje i ispuštanja u vodu ili zrak koja dopijevaju i mogu utjecati na morsko područje, strogo su podložni odobrenju ili propisima od strane nadležnih tijela ugovornih stranaka. Takvo odobrenje ili propisi posebno primjenjuju relevantne odluke Komisije koje obvezuju relevantne ugovorne stranke.

2. Ugovorne stranke osiguravaju sustav redovnog praćenja i inspekcije od strane njihovih nadležnih tijela radi procjene sukladnosti s odobrenjima i propisima o ispuštanju u vodu ili zrak.

Članak 3.

Za potrebe ovog Priloga, zadaća Komisije je između ostalog izrada:

- (a) planova za smanjenje i postupno ukidanje tvari koje su otrovne, postojane i podložne bioakumulaciji i koje potječu s kopna;
- (b) prema potrebi programa i mjera za smanjenje unosa hranjivih tvari iz urbanih, gradskih, industrijskih, poljoprivrednih i drugih izvora.

PRILOG II.

SPREČAVANJE I OTKLANJANJE ONEČIŠĆENJA OD ODLAGANJA ILI SPALJIVANJA

Članak 1.

Ovaj se Prilog ne primjenjuje na namjerna odlaganja u morsko područje:

- (a) otpada ili ostalih tvari iz odobalnih objekata;
- (b) odobalnih objekata i odobalnih cjevovoda.

Članak 2.

Spaljivanje je zabranjeno.

Članak 3.

1. Odlaganje svakog otpada ili druge tvari je zabranjeno, osim za onaj otpad ili drugu tvar navedenu u stavcima 2. i 3. ovog članka.
2. Popis iz stavka 1. ovog članka je sljedeći:
  - (a) materijal iz jaružarenja;
  - (b) inertni materijal prirodnog podrijetla, koji je krut, kemijski neprerađen geološki materijal za čije kemijske sastojke je malo vjerojatno da će biti ispušteni u morski okoliš;
  - (c) otpadni mulj do 31. prosinca 1998.;
  - (d) riblji otpad iz industrijskih postupaka prerade ribe;
  - (e) brodovi ili zrakoplovi najkasnije do 31. prosinca 2004.
3. (a) Odlaganje niskoradioaktivnih ili sredneradioaktivnih tvari, uključujući otpad, je zabranjeno.
  - (b) Iznimno od podstavka 3. točke (a) ovog članka, one ugovorne stranke, Ujedinjena Kraljevina i Francuska, koje žele zadržati mogućnost izuzeća od podstavka 3. točke (a) u svakom slučaju ne prije isteka roka od 15 godina od 1. siječnja 1993., obavješćuju sjednicu Komisije na ministarskoj razini 1997. o mjerama koje su poduzele za pronalaženje alternativnih opcija mogućnosti smještaja na kopnu.
  - (c) Osim ako po isteku ili prije isteka roka od 15 godina Komisija jednoglasno odluči da neće nastaviti s izuzećem iz podstavka 3. točke (b), donosi odluku sukladno članku 13. Konvencije o produljenju zabrane na rok od 10 godina nakon 1. siječnja 2008., nakon čega se održava druga sjednica Komisije na ministarskoj razini. One ugovorne stranke iz podstavka 3. točke (b) ovog članka koje još žele zadržati mogućnost iz podstavka 3. točke (b) obavješćuju sjednice Komisije, koje se održavaju na ministarskoj razini u dvogodišnjim intervalima od 1999. nadalje, o napretku u utvrđivanju alternativnih mogućnosti smještaja na kopnu i o rezultatima znanstvenih studija koje ukazuju da sve potencijalne radnje odlaganja neće imati za posljedicu opasnost za zdravlje ljudi, štetu za žive resurse ili morske ekosustave, štetu za blagodat ili ometanje druge dopuštene upotrebe mora.

Članak 4.

1. Ugovorne stranke osiguravaju da:
  - (a) se nikakav otpad ili druga tvar navedena u stavku 2. članka 3. ovog Priloga ne odlaže bez odobrenja njihovih nadležnih tijela, ili propisa;
  - (b) takvo odobrenje ili propisi bude u skladu s odnosnim važećim kriterijima, smjernicama i postupcima koje je usvojila Komisija sukladno članku 6. ovog Priloga;
  - (c) s ciljem izbjegavanja situacija u kojima je ista radnja odlaganja dopuštena ili uređena od strane više ugovornih stranaka, njihova nadležna tijela se, ako je primjereno, savjetuju prije izdavanja odobrenja ili primjene propisa.
2. Niti jedno odobrenje ili propisi prema stavku 1. ovog članka ne dopušta potapanje brodova ili zrakoplova koji sadrže tvari koje uzrokuju ili mogu uzrokovati opasnosti po zdravlje ljudi, štetu za žive resurse i morske ekosustave, štetu za blagodat ili ometanje drugog dopuštenog korištenja mora.

3. Svaka ugovorna vodi i obavješćuje Komisiju o evidentiranju naravi i količine otpada ili druge tvari koja se odlaže u skladu sa stavkom 1. ovog članka, te o datumima, mjestima i načinima odlaganja.

Članak 5.

Nije dopušteno nikakvo ostavljanje tvari u morskom prostoru u svrhu drugačiju od one za koju je izvorno namijenjena ili napravljena bez odobrenja ili propisa od strane nadležnog tijela odnosno ugovorne stranke. Takvo odobrenje ili propisi su u skladu s odnosnim važećim kriterijima, smjernicama i postupcima koje usvaja Komisija u skladu s člankom 6. ovog Priloga. Ova odredba se ne smije koristiti za dopuštanje odlaganja otpada ili druge tvari koje je na bilo koji drugi način zabranjeno sukladno ovom Prilogu.

Članak 6.

U svrhu ovog Priloga, zadaća Komisije je, između ostalog, izrađivanje i usvajanje kriterija, smjernica i postupaka u odnosu na odlaganje otpada ili drugih tvari propisanih u stavku 2. članka 3. i ostavljanje tvari iz članka 5. ovog Priloga, s ciljem sprečavanja i otklanjanja onečišćenja.

Članak 7.

Odredbe ovog Priloga u vezi s odlaganjem ne vrijede u slučaju više sile, zbog vremenskih nepogoda ili drugih uzroka kada je sigurnost ljudskih života ili broda ili zrakoplova u opasnosti. Takvo se odlaganje ne izvodi da bi se svela na minimum vjerojatnost nanošenja štete ljudskom ili morskom životu i odmah se o tome obavješćuje Komisija, zajedno sa svim pojedinostima o okolnostima, te o naravi i količini otpada ili druge odložene tvari.

Članak 8.

Ugovorna stranka poduzima odgovarajuće mjere, kako pojedinačno tako i unutar odnosnih međunarodnih organizacija, za sprečavanje i otklanjanje onečišćenja koje je posljedica napuštanja brodova ili zrakoplova u morskom prostoru uzrokovano nezgodama. U nedostatku odgovarajuće smjernice od takvih međunarodnih organizacija, mjere koje poduzimaju pojedine ugovorne stranke trebaju se temeljiti na smjernicama koje usvoji Komisija.

Članak 9.

U hitnim slučajevima, ako ugovorna stranka smatra da otpad ili druga tvar čije je odlaganje zabranjeno sukladno ovom Prilogu ne može biti odložena na kopnu bez neprihvatljive opasnosti ili štete, o tome se odmah savjetuje s drugim ugovornim strankama s ciljem pronalaženja najprihvatljivijeg načina uskladištenja ili najprihvatljivijeg sredstva uništenja ili odlaganja u danim okolnostima. Ugovorna stranka obavješćuje Komisiju o mjerama koje usvoji nakon savjetovanja. Ugovorne stranke se obvezuju da pomažu jedna drugoj u takvim situacijama.

Članak 10.

1. Svaka ugovorna stranka osigurava sukladnost s odredbama ovog Priloga:

- (a) za brodove ili zrakoplove registrirane na njezinom državnom području;
- (b) za brodove ili zrakoplove koji na njezinom državnom području ukrcavaju otpad ili druge tvari koje treba odložiti ili spaliti;
- (c) za brodove ili zrakoplove za koje se vjeruje da sudjeluju u odlaganju ili spaljivanju unutar njezinih unutarnjih voda ili unutar njezinog državnog područja mora ili unutar onog dijela mora izvan ili uz teritorijalno more pod jurisdikcijom obalne države u opsegu priznatom po međunarodnom pravu.

2. Svaka ugovorna stranka izdaje upute svojim brodovima i zrakoplovima za pomorski nadzor i drugim odgovarajućim službama da obavješćuju svoja tijela o svim nezgodama ili uvjetima u morskom području koji daju osnove za sumnju da se dogodilo ili se treba dogoditi odlaganje u suprotnosti s odredbama ovog Priloga. Svaka ugovorna stranka čija tijela prime takvo izvješće prema potrebi o tome obavješćuje sve druge zainteresirane ugovorne stranke.

3. Ništa u ovom Prilogu ne uskraćuje suvereni imunitet na koji neki brodovi imaju pravo sukladno međunarodnom pravu.

PRILOG III.

SPREČAVANJE I OTKLANJANJE ONEČIŠĆENJA IZ ODOBALNIH IZVORA

Članak 1.

Ovaj se Prilog ne primjenjuje na namjerno odlaganje u morskom prostoru za sljedeće:

- (a) otpad ili drugu tvar s brodova ili zrakoplova;
- (b) brodove ili zrakoplove.

Članak 2.

1. Kod usvajanja programa i mjera za potrebe ovog Priloga, ugovorne stranke zahtijevaju, bilo pojedinačno ili zajednički, uporabu:

- (a) najboljih raspoloživih tehnika;
- (b) najbolje ekološke prakse;

uključujući, prema potrebi, čistu tehnologiju.

2. Prilikom postavljanja prioriteta i u procjenjivanju naravi i opsega programa i mjera i njihovog vremenskog rasporeda, ugovorne stranke koriste kriterije iz Dodatka 2.

Članak 3.

- 1. Svako odlaganje otpada ili druge tvari iz odobalnih objekata je zabranjeno.
- 2. Ova zabrana se ne odnosi na izlivanje ili ispuštanja iz odobalnih izvora.

Članak 4.

1. Korištenje na, ili izlivanje ili ispuštanje sa, odobalnih izvora tvari koje mogu dospjeti i štetno djelovati na morski prostor strogo je podložno dopuštenju ili uredbi od strane nadležnih tijela ugovornih stranaka. Takvo odobrenje ili propisi posebno primjenjuju odnosne važeće odluke, preporuke i sve druge sporazume usvojene prema Konvenciji.

2. Nadležna tijela ugovornih stranaka osiguravaju sustav praćenja i nadzora kako bi procijenili sukladnost s odobrenjem ili propisima prema stavku 1. članka 4. ovog Priloga.

Članak 5.

1. Odobalni objekt izvan upotrebe ili odobalni cjevovod izvan upotrebe ne smije se odložiti te se odobalni objekt izvan upotrebe ne smije ostaviti niti u cijelosti niti djelomično na mjestu u morskom prostoru bez dozvole nadležnog tijela odnosno ugovorne stranke koja se izdaje od slučaja do slučaja. Ugovorne stranke osiguravaju da njihova tijela prilikom izdavanja takvih dozvola primjenjuju odnosne važeće odluke, preporuke i sve druge sporazume koji se usvajaju sukladno ovoj Konvenciji.

2. Nikakva dozvola ove vrste ne izdaje se ako odobalni objekt izvan upotrebe ili odobalni cjevovod izvan upotrebe sadrži tvari koje predstavljaju ili bi mogle predstavljati opasnost po ljudski život, štetu za žive resurse i morske ekosustave, štetu za blagodati ili ometanje drugog zakonitog korištenja mora.

3. Svaka ugovorna stranka koja namjerava donijeti odluku o izdavanju dozvole za odlaganje odobalnog objekta izvan upotrebe ili odobalnog cjevovoda izvan upotrebe postavljenog u morski prostor nakon 1. siječnja 1998. posredovanjem Komisije obavješćuje drugu ugovornu stranku o razlozima za prihvaćanje odlaganja, kako bi omogućila savjetovanje.

4. Svaka ugovorna stranka vodi i obavješćuje Komisiju o evidenciji odobalnih objekata izvan upotrebe i odobalnih cjevovoda izvan upotrebe koji su odloženi, te odobalnih objekata izvan upotrebe koji su ostavljeni na svom mjestu u skladu s odredbama ovog članka, i o datumima, mjestima i načinima odlaganja.

Članak 6.

Članci 3. i 5. ovog Priloga ne primjenjuje se u slučaju više sile, zbog vremenske nepogode ili nekog drugog uzroka, kada je sigurnost ljudskog života ili odobalnog objekta u opasnosti. Takvo odlaganje se izvodi tako da se svede na minimum vjerojatnost nanošenja štete ljudskom ili morskom životu i o njemu se odmah obavješćuje Komisija, zajedno s potpunim pojedinostima o okolnosti, naravi i količini odložene tvari.

Članak 7.

Ugovorne stranke poduzimaju primjerene mjere, kako pojedinačno tako i u okviru odnosnih međunarodnih organizacija, za sprečavanje i otklanjanje onečišćenja koje je posljedica napuštanja odobalnih objekata u morskom prostoru uzrokovano nesrećama. U nedostatku odnosne smjernice iz takvih međunarodnih organizacija, mjere koje poduzimaju pojedine ugovorne stranke trebaju se temeljiti na onim smjernicama koje usvoji Komisija.

Članak 8.

Ne smije se izvršiti postavljanje odobalnog objekta koji je izvan upotrebe ili odobalnog cjevovoda koji je izvan upotrebe u morski prostor u svrhu drugačiju od one za koju je izvorno namijenjen ili izrađen bez odobrenja ili propisa od strane nadležnog tijela odnosno ugovorne stranke. Takvo odobrenje ili propisi u skladu su s odnosnim važećim kriterijima, smjernicama i postupcima koje usvoji Komisija u skladu s podstavkom (d) članka 10. ovog Priloga. Ova se odredba ne koristi za dozvolu potapanja odobalnih objekata koji su izvan upotrebe ili odobalnih cjevovoda koji su izvan upotrebe u suprotnosti s odredbama ovog Priloga.

Članak 9.

1. Svaka ugovorna stranka izdaje upute svojim brodovima i zrakoplovima za pomorski nadzor i drugim odgovarajućim službama da obavješćuju njezina tijela o nezgodama ili uvjetima u morskom prostoru koji daju povoda sumnji da je nastala radnja suprotna odredbama ovog Priloga ili ista treba nastati. Svaka ugovorna stranka čija tijela prime takav izvještaj prema potrebi sukladno tome obavješćuju sve druge zainteresirane ugovorne stranke.
2. Ništa u ovom Prilogu ne uskraćuje suvereni imunitet na koji neki brodovi imaju pravo sukladno međunarodnom pravu.

Članak 10.

Za potrebe ovog Priloga, zadaća Komisije je između ostalog:

- (a) prikupljati informacije o tvarima koje se koriste u odobalnim aktivnostima i na temelju takvih informacija dogovoriti popise tvari za potrebe stavka 1. članka 4. ovog Priloga;
- (b) popisati tvari koje su otrovne, postojane i podložne bioakumulaciji i izraditi planove za smanjenje i postupno ukidanje njihovog korištenja na, ili ispuštanja sa, odobalnih izvora;
- (c) razraditi kriterije, smjernice i postupke za sprečavanje onečišćenja potapanjem odobalnih objekata izvan upotrebe i odobalnih cjevovoda izvan upotrebe, te ostavljanje na svom mjestu u morskom prostoru odobalnih objekata;
- (d) razraditi kriterije, smjernice i postupke koji se odnose na smještaj odobalnih objekata izvan upotrebe i odobalnih cjevovoda izvan upotrebe iz članka 8. ovog Priloga, u svrhu sprečavanja i otklanjanja onečišćenja.

PRILOG IV.

PROCJENA KVALITETE MORSKOG OKOLIŠA

Članak 1.

1. Za potrebe ovog Priloga „praćenje” znači opetovano mjerenje:
  - (a) kvalitete morskog okoliša i svakog njegovog dijela, tj. vode, taloga i biote;
  - (b) aktivnosti ili prirodnog i antropogenog unosa koji može utjecati na kvalitetu morskog okoliša;
  - (c) utjecaja takvih aktivnosti i unosa.
2. Praćenje se može provoditi ili u svrhu osiguranja sukladnosti s Konvencijom, s ciljem prepoznavanja obrazaca, ili u istraživačke svrhe.

Članak 2.

Za potrebe ovog Priloga, ugovorne stranke:

- (a) surađuju u obavljanju programa praćenja i podnose rezultate Komisiji;
- (b) poštuju odredbe o osiguranju kvalitete i sudjeluju u izvršenju međusobnog usklađivanja mjerila;
- (c) koriste i razvijaju, pojedinačno ili ako je moguće zajednički, ostala uredno potvrđena sredstva znanstvene procjene kao što je modeliranje, daljinsko praćenje i strategije postupne procjene rizika;
- (d) provode, pojedinačno ili po mogućnosti zajednički, istraživanje koje se smatra potrebnim za procjenu kvalitete morskog okoliša, te za unapređenje znanja i znanstvenih spoznaja o morskom okolišu, te posebno o odnosu između unosa, koncentracije i djelovanja;
- (e) uzimaju u obzir znanstveni napredak koji se smatra korisnim za potrebe takve procjene i koji se odvija i drugdje bilo na poticaj pojedinih istraživača i istraživačkih institucija ili kroz druge nacionalne i međunarodne istraživačke programe ili pod okriljem Europske ekonomske zajednice ili drugih organizacija gospodarskih integracija.

Članak 3.

Za potrebe ovog Priloga, dužnost Komisije je između ostalog:

- (a) definiranje i primjena programa zajedničkog praćenja i istraživanja vezanog uz procjenu, izrada kodeksa postupanja za usmjeravanje učesnika u obavljanju ovih programa praćenja i za odobravanje izlaganja i tumačenja njihovih rezultata;
  - (b) provođenje procjena uzimajući u obzir rezultate odnosnog praćenja i istraživanja i podatke koji se odnose na unos tvari ili energije u morski prostor koji se osiguravaju na temelju drugih priloga Konvenciji, kao i druge odnosne podatke;
  - (c) zatražiti, ako je primjereno, savjet ili usluge nadležnih regionalnih organizacija i ostalih nadležnih međunarodnih organizacija i nadležnih tijela s ciljem obuhvaćanja najnovijih rezultata znanstvenog istraživanja;
  - (d) surađivati s nadležnim regionalnim organizacijama i ostalim nadležnim međunarodnim organizacijama u obavljanju procjene stanja kvalitete.
-

*Dodatak 1.***Kriteriji za definiranje postupaka i metoda iz članka 2. stavka 3. točke (b) podtočke i. Konvencije***Najbolje raspoložive tehnike*

1. Korištenje najboljih raspoloživih tehnika naglašava korištenje tehnologije bez otpada, ako takva postoji.
2. Pojam „najbolje raspoložive tehnike” znači najnoviji stupanj razvoja (najnovija dostignuća) postupaka, sredstava ili načina rada koji ukazuju na praktičnu održivost određenih mjera za ograničavanje ispuštanja, emisija i otpada. U određivanju čini li skup postupaka, sredstava i metoda rada najbolje raspoložive tehnike uopće ili u pojedinačnim slučajevima, posebnu pozornost treba obratiti:
  - (a) usporedivim postupcima, sredstvima ili načinima rada koji su u novije vrijeme bili uspješno isprobani;
  - (b) tehnološkom napretku i promjenama u znanstvenim spoznajama i saznanjima;
  - (c) gospodarskoj izvedivosti takvih tehnika;
  - (d) rokovima za ugradnju u nova i postojeća postrojenja;
  - (e) naravi i količini odnosnih ispuštanja i emisija.
3. Stoga proizlazi da se ono što su „najbolje raspoložive tehnike” za određeni postupak mijenja s vremenom u svjetlu tehnološkog napretka, gospodarskih i društvenih činitelja, kao i promjena u znanstvenim spoznajama i saznanjima.
4. Ako smanjenje ispuštanja i emisija koje je posljedica korištenja najboljih raspoloživih tehnika ne dovede do ekološki prihvatljivih rezultata, moraju se primijeniti dodatne mjere.
5. „Tehnike” obuhvaćaju kako korištenu tehnologiju, tako i način na koji je objekt projektiran, izgrađen, održavan, korišten i rastavljen.

Najbolja ekološka praksa

6. Pojam „najbolja ekološka praksa” znači primjena najprimjerenije kombinacije mjera ekološkog nadzora i strategija. U odabiru pojedinih slučajeva treba razmotriti barem sljedeći stupnjevani raspon mjera:
  - (a) osiguravanje informacija i obrazovanja javnosti i korisnika o posljedicama za okoliš odabira određenih aktivnosti i proizvoda, njihovog korištenja i konačnog odlaganja;
  - (b) razvoj i primjenu kodeksa o dobroj ekološkoj praksi koja obuhvaća sve aspekte aktivnosti u životnom ciklusu proizvoda;
  - (c) obvezna primjena oznaka koje obavješćuju korisnike o rizicima za okoliš koji se tiču proizvoda, njegovog korištenja i konačnog odlaganja;
  - (d) štednja resursa, uključujući energiju;
  - (e) stavljanje sustava prikupljanja i odlaganja na raspolaganje javnosti;
  - (f) izbjegavanje korištenja opasnih tvari ili proizvoda i stvaranja opasnog otpada;
  - (g) recikliranje, uporaba i ponovno korištenje;
  - (h) primjena gospodarskih instrumenata na aktivnosti, proizvode ili skupine proizvoda;
  - (i) utvrđivanje sustava izdavanja dozvola, uključujući niz ograničenja ili zabrana.
7. U odlučivanju koja kombinacija mjera čini najbolju ekološku praksu, u općim i pojedinačnim slučajevima, posebnu pozornost treba obratiti na:
  - (a) opasnost za okoliš proizvoda i njegove proizvodnje, korištenja i konačnog odlaganja;

- (b) zamjenu aktivnostima ili tvarima koje manje onečišćuju;
  - (c) razmjjer korištenja;
  - (d) potencijalnu korist ili štetu za okoliš od zamjenskih materijala ili aktivnosti;
  - (e) napredak i promjene u znanstvenim spoznajama i saznanjima;
  - (f) rokove za provedbu;
  - (g) društvene i gospodarske posljedice.
8. Iz toga slijedi da će se najbolja ekološka praksa određenog izvora mijenjati s vremenom u svjetlu tehnološkog napretka, gospodarskih i društvenih faktora, kao i promjena u znanstvenim spoznajama i njihovom razumijevanju.
9. Ako smanjenje unosa koje je posljedica korištenja najbolje ekološke prakse ne dovede do rezultata koji su prihvatljivi za okoliš, trebaju se primijeniti dodatne mjere, a najbolja ekološka praksa redefinirati.
-

*Dodatak 2.***Kriteriji iz članka 1. stavka 2. i članka 2. stavka 2. Priloga III.**

1. Prilikom postavljanja prioriteta i procjenjivanja naravi i razmjera programa i mjera i njihovih vremenskih rasporeda, ugovorne stranke koriste kriterije nabrojene u nastavku:
    - (a) ustrajnost;
    - (b) toksičnost ili ostala štetna svojstva;
    - (c) težnja bioakumulaciji;
    - (d) radioaktivnost;
    - (e) omjer između zapaženih ili (ako rezultati zapažanja još nisu dostupni) pretpostavljenih koncentracija i koncentracija kod kojih nije uočeno djelovanje;
    - (f) antropogeno uzrokovan rizik od eutrofikacije;
    - (g) prekogranični značaj;
    - (h) rizik od neželjenih promjena u morskom ekosustavu i nepovratnost ili trajnost djelovanja;
    - (i) ometanje izlova morskih rakova, školjki i riba ili drugog zakonitog korištenja mora;
    - (j) djelovanje na okus i/ili miris proizvoda za ljudsku prehranu iz mora, ili djelovanje na miris, boju, prozirnost ili druga svojstva vode u morskom okolišu;
    - (k) obrazac rasprostiranja (tj. odnosne količine, obrazac korištenja i mogućnost dospijevanja u morski okoliš);
    - (l) neispunjavanje ciljeva kvalitete okoliša.
  2. Ovi kriteriji nemaju nužno istu važnost za razmatranje određene tvari ili skupine tvari.
  3. Gornji kriteriji ukazuju da tvari koje su predmet programa i mjera obuhvaćaju:
    - (a) teške metale i njihove spojeve;
    - (b) organohalogene spojeve (i tvari koje mogu tvoriti takve spojeve u morskom okolišu);
    - (c) organske spojeve fosfora i silikona;
    - (d) biocide kao što su pesticidi, fungicidi, herbicidi, insekticidi, slimicidi i kemikalije koje se između ostalog koriste za konzerviranje drva, drvene građe, drvene kaše, celuloze, papira, životinjskih koža i tekstila;
    - (e) ulja i ugljikovodike naftnog podrijetla;
    - (f) spojeve dušika i fosfora;
    - (g) radioaktivne tvari, uključujući otpad;
    - (h) postojeane sintetičke materijale koji mogu plutati, lebdjeti ili tonuti.
-